

HỢP TÁC XÃ LIÊN KẾT SẢN XUẤT, TIÊU THỤ THÓC Hưởng phát triển bền vững

Sản xuất nông nghiệp theo chuỗi giá trị liên kết sản xuất và tiêu thụ thóc là hướng đi bền vững, giúp tăng hiệu quả sản xuất, thu nhập cho nhà nông. Nhận thức rõ điều đó, thời gian qua, các HTX DVNN trên địa bàn huyện Đông Hưng đã thực hiện thành công các chuỗi liên kết sản xuất và tiêu thụ thóc, góp phần phát huy tiềm năng, thế mạnh kinh tế nông nghiệp của huyện.

Lúa nếp Đài Loan tại các xã của huyện Đông Hưng được các doanh nghiệp thu mua nhiều vì bảo đảm chất lượng.

Cánh đồng một giống lúa

Vụ này là vụ thứ 12 liên tiếp, nông dân xã Đông Cường thực hiện mô hình cánh đồng cây một giống lúa. Ông Lê Công Hưng, xã Đông Cường cho biết: Nhà tôi cấy giống lúa nếp Đài Loan gần 20 năm nay, ban đầu cấy vài sào, mạnh mẽ, nhỏ lẻ nay tăng lên 2,8 mẫu, đều ở cánh đồng một giống. Giống này kháng đạo ôn tốt, ít sâu bệnh, cây cứng không bị đổ, cấy được cả 2 vụ, cho năng suất cao. Bên cạnh đó,

cánh đồng một giống còn thuận lợi cho việc đưa cơ giới hóa vào sản xuất, vì vậy bà con làm nông nghiệp rất rảnh nhàn. Đến nay, gần 400ha lúa xuân của xã Đông Cường đã thu hoạch xong, năng suất đạt trên 72 tạ/ha, cao hơn mức bình quân chung của huyện (trên 71 tạ/ha). Sở dĩ diện tích lúa của xã có được năng suất vượt trội như trên là bởi nhiều năm nay, bà con nông dân trong xã luôn duy trì, nhân rộng cánh đồng cấy một giống lúa nếp Đài

Loan hoặc giống lúa Nhật. Ông Đỗ Quý Dẫn, Giám đốc HTX DVNN xã Đông Cường cho biết: Cây lúa nếp có mặt ở Đông Hưng gần 20 năm nay, nhưng 6 năm nay HTX tham mưu cho xã quy hoạch vùng sản xuất chuyên 2 giống lúa nếp Đài Loan và giống lúa Nhật ở tất cả các xã đồng, tuyên truyền, vận động bà con xã viên hưởng ứng. Vụ xuân năm 2023, toàn xã cấy 260ha nếp Đài Loan, 36ha lúa Nhật. Để việc gieo cấy và thu hoạch được thuận lợi, HTX triển

khai đồng loạt các khâu, vận động bà con ủ mọng và gieo mạ cùng ngày; cấy phủ kín từng cánh đồng. Cây cùng một giống lúa thì giai đoạn lúa làm đồng, trở bông cùng thời điểm nên lúa thụ phấn tốt hơn, không bị hiện tượng lẫn giống do hạt phần phát tán bởi gió, hiệu quả kinh tế cao hơn cánh đồng nhiều giống từ 20 - 25%. Cách làm này cũng giúp bà con nơi đây tự tạo giống để sản xuất suốt gần 20 năm qua vẫn bảo đảm chất lượng.

Việc triển khai cánh đồng cấy một giống lúa được huyện Đông Hưng triển khai nhiều năm qua. Lúc đầu chỉ hẹp ở một số xã nhưng đến nay đã nhân rộng ra nhiều địa phương, điển hình như Đông Cường, Đông Xã, Đông Phương, Phú Lương, Phú Châu, Mê Linh, An Châu... Qua thực tiễn cho thấy những cánh đồng chỉ canh tác một giống lúa, thời gian sinh trưởng, làm đồng, trở bông... như nhau, nông dân dễ chăm sóc, hiệu quả kinh tế cao hơn so với việc canh tác nhiều giống lúa trên cùng cánh đồng.

Thuận cho bao tiêu

Vụ xuân này, ông Phạm Văn Cường, xã Đông Xã tích tụ 25 mẫu ruộng cấy nếp Đài Loan và lúa Nhật. Toàn bộ lúa được HTX DVNN xã kết nối với doanh nghiệp thu mua tại thị xã Đông Hưng cho biết: Có HTX đứng lên quy vùng sản xuất, điều hành nước, máy móc làm đất, cấy, gặt chúng tôi mới dám nhận nhiều ruộng để cấy. Mỗi vụ thu hàng chục tấn thóc nhưng nhà tôi không lo đầu ra vì đã có HTX liên kết với doanh nghiệp, thương lái cần thóc tươi với giá cao. Chúng tôi rất phấn khởi vì bán thóc tươi không phải phơi rất nhàn, đặc biệt vụ mùa không có HTX bao tiêu gặt xong gặp mưa kéo dài là thóc mọng hết, cả năng suất, thu nhập đều giảm.

Xã Đông Xã có 284ha lúa, trong đó lúa nếp Đài Loan chiếm 30%. HTX DVNN xã đã quy vùng cánh đồng mẫu lớn với tổng diện tích 200ha, riêng vùng sản xuất tập trung 50ha

chỉ chuyên cấy giống lúa nếp Đài Loan và giống lúa Nhật. 100% diện tích làm đất, thu hoạch đều bằng máy, trên 50% diện tích cấy máy. Mỗi vụ bà con thu hoạch gần 3.000 tấn thóc, song hiện nay chỗ phơi thóc và nhân lực đều thiếu, bán thóc tươi là giải pháp được nhiều hộ lựa chọn. Bà Trần Thị Thanh Hoài, Giám đốc HTX chia sẻ: Từ năm 2000 tới nay HTX lựa chọn, tiếp cận và hợp đồng với một số doanh nghiệp uy tín thu mua thóc tươi cho bà con, mỗi vụ từ 150 - 200 tấn. Với các thương lái tự đứng ra thu mua, HTX nắm bắt thông tin, điều chỉnh để người dân không bị ép giá. Vụ xuân 2023, cả HTX và thương lái thu mua cho bà con gần 700 tấn thóc, chiếm 40% lượng thóc của toàn xã.

Về xã Đông Cường những ngày gặt mới thấy việc thu hoạch ở đây rất khoa học, nhanh gọn, thuận tiện cả cho chủ máy, cho nông hộ cũng như việc thu mua thóc tươi. Ông Nguyễn Cao Thăng, Trưởng thôn Tào Xá chia sẻ: Nhiều năm rồi việc sản xuất của bà con rất nhàn và thuận tiện vì có HTX chỉ đạo sản xuất bài bản, cấy đồng loạt để lúa chín đều, gặt cuốn chiếu từng cánh đồng. HTX cũng liên kết với thương lái đưa ô tô về cần thóc tươi cho bà con ngay tại ruộng.

Nhiều năm nay, chị Đỗ Thị Thủy đều thông qua HTX bao tiêu thóc cho bà con một số xã của huyện Đông Hưng, mỗi vụ khoảng 1.000 tấn. Chị Thủy cho biết: Vụ nào tôi cũng liên kết với các HTX bao tiêu thóc cho bà con để cung ứng cho doanh nghiệp chuyển cơ sở làm cơm cháy xuất khẩu. Tôi thường thu mua thóc của cụm xã Phương, Cường, Xá vì HTX tổ chức thu hoạch nhanh gọn, đặc biệt cây thành vàng thóc không bị pha tạp, hạt thóc có độ mẩy cao, chất lượng gạo ngon, khách hàng rất ưa chuộng.

Thắt chặt mối liên kết

Thời gian qua, các HTX trên địa bàn huyện Đông Hưng đã tích cực liên kết sản xuất, tiêu thụ lúa gạo cho người dân

mang lại nhiều lợi ích: Nông dân cấy lúa có thu nhập ngày càng cao, doanh nghiệp có sản phẩm phù hợp với nhu cầu thị trường, huyện nhân rộng được nhiều mô hình sản xuất mới... Tuy nhiên, hiện nay vẫn còn nhiều "rào cản" trong việc thực hiện các chuỗi liên kết sản xuất, tiêu thụ lúa cho nông dân. Đó là tình trạng phá vỡ hợp đồng giữa doanh nghiệp và người sản xuất, khiến một số HTX như Phú Châu, An Châu, Mê Linh... từng làm rất tốt việc liên kết hỗ trợ giống, vật tư nông nghiệp, hướng dẫn quy trình chăm sóc và tiêu thụ nông sản cho xã viên nhưng sau vài vụ một phía đơn phương phá hợp đồng thì HTX không mặn mà nữa. Ông Hoàng Xuân Nghiêm, Giám đốc HTX DVNN xã Đông Phương cho biết: Vụ xuân này HTX thu mua trên 100 tấn thóc tươi cho bà con để cung ứng cho doanh nghiệp. Tuy nhiên, cứ vào mùa vụ là tái diễn tình trạng thương lái ép giá bà con vì thương lái tự về mua không qua HTX nên không có hợp đồng để ràng buộc. Ông Lê Công Hưng, xã Đông Cường cấy 3 mẫu chia sẻ: Tôi mong cấp ủy, chính quyền, HTX tiếp tục tìm đầu ra cho lúa gạo để bà con yên tâm đầu tư sản xuất, có thu nhập tốt.

Để tháo gỡ "rào cản", thúc đẩy phát triển sản xuất lúa hàng hóa, cần triển khai đồng bộ nhiều giải pháp. Ông Lê Quý Thăng, Trưởng phòng Nông

nghiệp và Phát triển nông thôn huyện cho biết: Năm nay, lúa xuân của huyện tiếp tục được mùa, chúng tôi đang chỉ đạo các địa phương, trong đó chủ lực là HTX ký kết với doanh nghiệp thu mua thóc cho nông dân. Vụ xuân này có trên 3.000ha được bao tiêu với giá cao hơn các vụ xuân trước. Song để việc tiêu thụ thóc cho bà con được thuận lợi, giá ổn định phải làm tốt hơn nữa công tác tuyên truyền để doanh nghiệp, HTX, nông dân nâng cao vai trò, trách nhiệm cùng xây dựng mối liên kết bền chặt trên cơ sở bảo đảm hài hòa lợi ích giữa các chủ thể với lợi ích của chuỗi giá trị. Cấp ủy, chính quyền, HTX đồng hành cùng doanh nghiệp xây dựng thương hiệu, nâng cao chuỗi giá trị lúa gạo. Tăng cường các giải pháp hỗ trợ pháp lý, bảo đảm thực thi các hợp đồng liên kết sản xuất, tiêu thụ thóc gạo giữa nông dân với doanh nghiệp và các bên liên quan; tháo gỡ kịp thời các vướng mắc, bất cập trong quá trình liên kết...

Trong sản xuất nông nghiệp, Đông Hưng hướng đến phát triển hợp tác liên kết sản xuất và tiêu thụ thóc, trong đó HTX làm nòng cốt. Điều này sẽ giúp khắc phục tình trạng sản xuất nhỏ lẻ, manh mún, từng bước nâng cao giá trị thóc gạo, góp phần xây dựng một nền nông nghiệp hiện đại, phát triển bền vững.

THU HIỀN

Cánh đồng một giống lúa của xã Đông Cường đem lại những mùa vụ bội thu.

CÔNG TY CỔ PHẦN HẢI NGỌC

Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ sản xuất thân thiện với môi trường

Môi trường làm việc của công nhân Công ty Cổ phần Hải Ngọc ngày càng được cải thiện.

Nhằm giúp doanh nghiệp ứng dụng khoa học công nghệ, chủ động khắc phục những khó khăn trong quá trình sản xuất, vừa qua Trung tâm Khuyến công - Tư vấn phát triển công nghiệp, Sở Công Thương đã hỗ trợ cho Công ty Cổ phần Hải Ngọc (khu công nghiệp Tiên Hải) 300 triệu đồng từ nguồn vốn chương trình khuyến công quốc gia để đầu tư lắp đặt trạm sinh khối - sinh khí. Đưa chúng tôi đi thăm nhà máy sản xuất, ông Nguyễn Văn Hương, Phó Giám đốc Công ty Cổ phần Hải Ngọc chia sẻ: Thời gian qua, giá khí tăng và sản lượng khí đốt tự nhiên cung cấp cho các doanh nghiệp không ổn định khiến hoạt động sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp gặp không ít khó khăn. Được Sở Công Thương hỗ trợ kinh phí và chuyển giao khoa học kỹ thuật từ nguồn vốn chương trình khuyến công quốc gia, chúng tôi quyết

định đầu tư lắp đặt trạm sinh khối - sinh khí sử dụng nguyên liệu viên nén gỗ để đốt và nén khí nung sản phẩm sử với trị giá hơn 3 tỷ đồng. Việc chuyển đổi công nghệ từ khí dầu mỏ hóa lỏng sang sử dụng viên nén gỗ mang lại hiệu quả kép cho doanh nghiệp và người lao động. Theo tính toán của doanh nghiệp, khi đầu tư trạm sinh khối - sinh khí sẽ giảm chi phí nhiên liệu từ 5 - 10% so với sử dụng khí đốt thiên nhiên hoặc khí gas hóa lỏng. Nhiên liệu viên nén gỗ nén đối đảo, sẵn có trong nước và rẻ giúp doanh nghiệp chủ động, yên tâm trong quá trình sản xuất. Đặc biệt, việc sử dụng nhiên liệu viên nén gỗ để đốt rất thân thiện với môi trường và cải thiện điều kiện làm việc cho công nhân. Chị Đỗ Huyền Trang, công nhân Công ty Cổ phần Hải Ngọc cho biết: Từ khi áp dụng máy móc, thiết bị và công nghệ mới vào sản xuất thì

công sức và áp lực công việc được giảm tải, môi trường trong nhà máy an toàn, ổn định hơn. Điều chúng tôi phấn khởi nhất là nhờ có máy móc, ứng dụng khoa học kỹ thuật mới vào sản xuất, năng suất lao động tăng, chất lượng sản phẩm nâng cao, thủ tục đầu tư sản phẩm nên thu nhập của người lao động cũng tăng lên, bình quân đạt 8 triệu đồng/người/tháng. Công ty Cổ phần Hải Ngọc có quy mô nhỏ với diện tích 3.000m², công suất dây chuyền sản xuất đạt 12.000 sản phẩm sử vệ sinh/năm. Trước đây, do máy móc công nghệ lạc hậu, sản phẩm của Công ty chủ yếu ở phân khúc phổ thông phục vụ thị trường trong nước nên cho hiệu quả kinh tế không cao. Nhằm tạo sự đột phá trong sản xuất, kinh doanh, Công ty đã tập trung tái cấu trúc mô hình quản lý và đẩy mạnh ứng dụng khoa học công nghệ, đầu

tư máy móc hiện đại phục vụ sản xuất. Bên cạnh trạm sinh khối - sinh khí, Công ty còn đầu tư mới bằng chuyên vận tải, một số máy móc, công nghệ tự động vào các khâu như tạo hình, phun men sứ sản phẩm... với tổng trị giá hơn 5 tỷ đồng. Phó Giám đốc Công ty Nguyễn Văn Hương cho biết thêm: Định hướng của Công ty sẽ đầu tư nâng cấp thiết bị sản xuất để đồng bộ hóa và khai thác triệt để trạm sinh khối - sinh khí. Năm 2023, dự kiến công suất của nhà máy sẽ tăng lên từ 30 - 40% so với trước và phấn đấu doanh thu tăng gấp đôi so với năm 2022. Về thị trường, bên cạnh giữ vững thị trường trong nước Công ty cũng đang nghiên cứu sản xuất một số dòng sản phẩm cao cấp, đẩy mạnh xúc tiến thương mại, tìm kiếm đơn hàng xuất khẩu vào thị trường một số nước khu vực châu Á và châu Âu.

Đánh giá về hiệu quả đầu tư từ nguồn vốn khuyến công quốc gia hỗ trợ cho doanh nghiệp, bà Trần Thị Diễm, Phó Giám đốc phụ trách Trung tâm Khuyến công - Tư vấn phát triển công nghiệp cho biết: Chúng tôi khảo sát, lựa chọn đơn vị thu hưởng chương trình khuyến công rất kỹ lưỡng, bảo đảm có năng lực thực hiện, đúng đối tượng. Đối với Công ty Cổ phần Hải Ngọc, từ đồng "vốn mới" của nhà nước, doanh nghiệp đã huy động vốn đối ứng và quyết tâm đầu tư chuyển đổi máy móc, công nghệ tiên tiến phục vụ sản xuất. Bên cạnh đó, ra sự thay đổi tích cực về năng suất lao động, chất lượng sản phẩm, nâng cao giá trị sản xuất, doanh nghiệp cũng tạo ra môi trường làm việc thân thiện, an toàn cho người lao động.

Công ty Cổ phần Hải Ngọc là doanh nghiệp đầu tiên trong khu công nghiệp Tiên Hải chuyển đổi và ứng dụng công nghệ sản xuất thân thiện với môi trường và tiếp cận quy trình sản xuất sạch hơn. Việc chuyển đổi năng lượng xanh đang mang lại cho doanh nghiệp sức mạnh cạnh tranh trên thị trường và hướng tới những mục tiêu phát triển lớn hơn trong thời gian tới.

KHẮC QUẢN

Tranh thủ thị trường tiêu thụ, giá bán thuận lợi, nhiều năm qua, nông dân xã Minh Khai (Vũ Thư) trồng cây bí xanh ở vụ hè. Giữa tiết trời mùa hè nắng như đổ lửa, những giàn bí trên cánh đồng màu thôn Nội, xã Minh Khai vẫn xanh mướt, mơn mớn đầy sức sống, dưới giàn những quả bí xanh treo mình đu đưa, hứa hẹn mang về nguồn thu nhập khá cho nông dân.

Xã Minh Khai hiện có 2ha bí xanh, trong đó tập trung chủ yếu ở thôn Nội và một số trang trại, gia trại có đất vườn với hơn 10 hộ tham gia. Ông Nguyễn Hồng Phú, Giám đốc HTXNN xã cho biết: Nhận thấy cây bí xanh vụ hè cho hiệu quả kinh tế cao, từ năm 2006 đến nay, nông dân thôn Nội chuyển từ cấy lúa vụ xuân sang trồng cây bí xanh vụ hè. Trong quá trình quy hoạch, chỉnh trang đồng ruộng, xây dựng nông thôn mới, những năm qua, xã đã quan tâm đầu tư hệ thống tưới, tiêu thuận lợi phục vụ nông dân sản xuất nói chung và cây bí xanh vụ hè nói riêng. Hàng năm, bà con thường cấy đồng thử nghiệm, thay đổi, đưa vào trồng các loại bí xanh mới cho năng suất, chất lượng cao hơn bí xanh truyền thống như bí đặc Hải Dương quả dài,

Xanh mướt bí xanh

là gia đình tôi và bà con ở đây không lạm dụng các loại phân bón hóa học mà sử dụng phân compost hoặc mùn để bón cho cây bí xanh mỗi tuần 1 lượt. Nhờ đó năng suất, chất lượng bí xanh được nâng lên, cạnh tranh thuận lợi so với bí xanh các nơi chuyển về. Về mùa hè, người dân thường thích mua bí xanh luộc, vì thế tiêu thụ khá thuận lợi, giá bán cũng cao hơn bí xanh vụ đông. Thông thường, bí xanh cho năng suất 1,2 - 1,5 tấn quả/sào, giá bán tùy từng năm. Như năm nay, năng suất giảm khoảng 30 - 40% nhưng giá bán khá ổn định từ 8.000 - 10.000 đồng/kg. Ước tính thu nhập từ trồng bí năm nay đạt 5 - 7 triệu đồng/sào, thấp hơn so với mọi năm nhưng vẫn cao hơn cấy lúa, bà con rất phấn khởi" - ông Nguyễn Văn Sỹ, thôn Nội chia sẻ thêm.

Sau bí xanh vụ xuân hè, bà con tiếp tục quay vòng đất, luân canh trồng bí xanh hè thu và rau màu vụ đông, đông xuân. Nhờ đó, giá trị sản xuất canh đồng thôn Nội hiện đạt 300 - 350 triệu đồng/ha/năm.

QUYNH LƯU

Nông dân thôn Nội, xã Minh Khai (Vũ Thư) nâng cao thu nhập nhờ trồng bí xanh.